



Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

34885 | Rijkskantoor Juliana van Stolberglaan te Den Haag

Aanbestedingsleidraad aanmeldingsfase
Europese procedure van de
concurrentiegerichtte dialoog

Datum 17 februari 2025

Colofon

Contactpersoon Ir. L.P.J. (Lars) Capota

Rijksvastgoedbedrijf
Transacties en Projecten
Inkoop en Contractmanagement
Korte Voorhout 7
Postbus 16169
2500 BD Den Haag
Aanbesteding & samenwerking |
Rijksvastgoedbedrijf

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Algemeen	1
1.2	Bijlagen	1
2	Beschrijving project en opdracht.....	2
2.1	Algemene kenmerken	2
2.2	Hoeveelheid of omvang van de opdracht.....	4
2.3	Herzieningsclausules	5
2.4	Algemene voorwaarden	6
3	Aanbestedingsprocedure	7
3.1	Procedure	7
3.2	Elektronisch aanbestedingsproces	7
3.3	Planning	7
3.4	Inlichtingenbijeenkomst aanmeldingsfase	8
3.5	Nadere inlichtingen	8
4	Uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen	9
4.1	Uitsluitingsgronden	9
4.2	Geschiktheidseisen.....	10
5	Selectie	19
5.1	Selectie op basis van selectiecriteria.....	19
5.2	Selectiemethode (bepalen van de rangorde).....	22
5.3	Loting.....	23
6	Aanmelding	24
6.1	Algemeen	24
6.2	Aanmelding door een samenwerkingsverband van ondernemingen.....	24
6.3	Aanmelding met een beroep op derden.....	24
6.4	In te dienen aanmeldingsdocumenten en bewijsstukken	24
6.5	Uniform Europees Aanbestedingsdocument	26
6.6	Ondertekening(sbevoegdheid) documenten.....	26
7	Opvragen bewijsstukken en afronding aanmeldingsfase.....	28
7.1	Opvragen bewijsstukken (documenten in te dienen na verzoek)	28
7.2	Mededeling selectiebeslissing.....	28
8	Motiveringen en slotbepalingen.....	29

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Deze aanbestedingsleidraad bevat informatie over de Europese procedure van de concurrentiegerichtte dialoog van de opdracht "34885 | Rijkskantoor Juliana van Stolberglaan te Den Haag" van het Rijksvastgoedbedrijf. Verder wordt verwezen naar de informatie zoals vermeld op het dashboard van deze aanbesteding op TenderNed.

1.2 Bijlagen

Bij deze aanbestedingsleidraad horen de volgende bijlagen:

Aanbestedingsdocumenten:

- Eigen Verklaring Sancties Rusland
- Model opgave referentieopdrachten
- Regeling Scheiding van Belang Rijksvastgoedbedrijf 16.1 (RSBR 16.1)
- (Concept)aanbestedingsleidraad dialoog- en inschrijvingsfase met bijbehorende bijlagen

Contractdocumenten:

Het Rijksvastgoedbedrijf verstrekt bij deze leidraad alvast een conceptversie van de volgende contractdocumenten. Het Rijksvastgoedbedrijf behoudt zich het recht voor om deze contractdocumenten nog aan te passen gedurende de aanbesteding, zowel eigener beweging op basis van voortschrijdend inzicht of gewijzigde omstandigheden, dan wel (mede) naar aanleiding van de uitkomsten van de dialoogfase(n).

- Basisovereenkomst UAV-GC 2025
- Vraagspecificatie* en bijbehorende annexen en bijlages
- Aanvraagformulier accounts Relatics – leesrechten

Ontwerpboek:

- 34885 Ontwerpboek JvS v2.1

Ter informatie:

- Eindverslag marktconsultatie (22869 en 34885 Rapportage Marktconsultatie Beatrixkwartier)

* Toegang tot de Vraagspecificatie in Relatics Partijen die toegang tot de Vraagspecificatie in Relatics wensen, dienen de bijlage 'Aanvraagformulier accounts Relatics – leesrechten' in te vullen met organisatienaam, voornaam, achternaam en e-mailadres en deze bijlage op te sturen via het dashboard van deze aanbesteding op TenderNed. Er wordt dan per persoon gezorgd voor een account en toegang met leesrechten als Opdrachtnemer.

2 Beschrijving project en opdracht

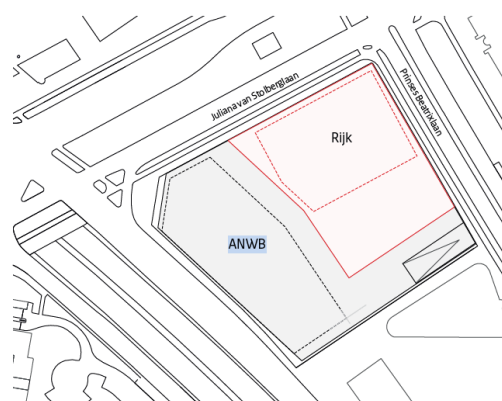
2.1 Algemene kenmerken

2.1.1 Korte beschrijving

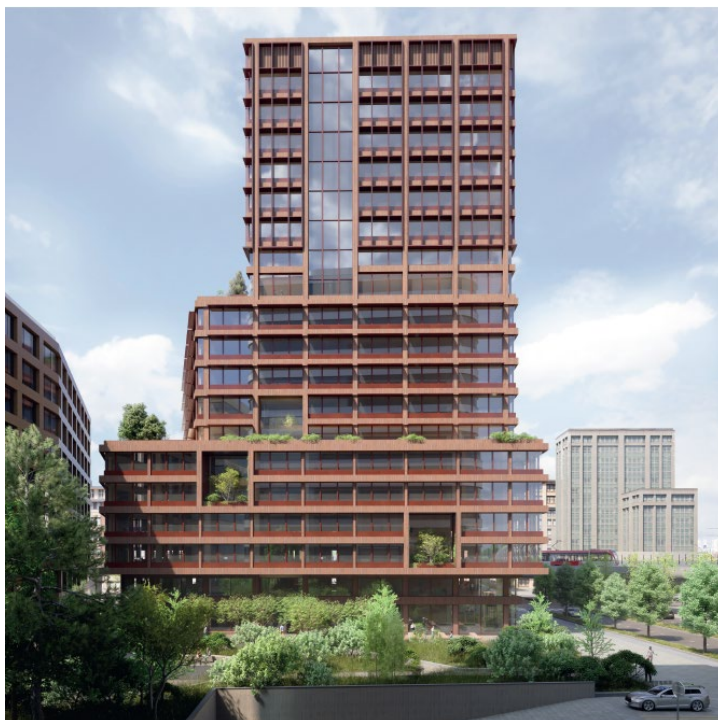
Het project betreft het ontwerpen, realiseren en onderhouden (kortweg DBM) van de nieuwbouw van Rijkskantoor Juliana van Stolberglaan (JvS) in Den Haag. In het nieuw te bouwen Rijkskantoor van circa 35.000m² zullen het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) met DUO en I-OE worden gehuisvest.

Om in de huisvestingsbehoefte te voorzien heeft het RVB de kavel van het voormalig Koninklijk Conservatorium (KC) aangekocht. Op een deel van dat plot ontwikkelt de ANWB haar nieuw kantoor.

De opdracht aan het Rijksvastgoedbedrijf is het realiseren van een generiek en bovenal duurzaam Rijkskantoor, waarmee een nieuwe generatie kantoren wordt ontwikkeld die voldoet aan de gestelde duurzaamheidseisen van het Rijk.



Figuur 1 Verkaveling perceel



Figuur 2 Weergave uit 34885 Ontwerpboek JvS34885 Ontwerpboek JvS

2.1.2

Nadere beschrijving

De voormalige locatie van het Koninklijk Conservatorium aan de Juliana van Stolberglaan in Den Haag is door de gemeente herontwikkeld in samenwerking met ANWB en RVB. Voor beide toekomstige gebruikers zullen aparte kantoren en ondergrondse parkeergarages gerealiseerd worden. De ANWB is ondertussen in 2024 gestart met de realisatie van haar nieuwe kantoor met onderliggende parkeerkelder. Het RVB staat nu aan de start van haar ontwikkeling om binnen de contouren van het bestemmingsplan een nieuw rijkskantoor te realiseren. De start zal circa 1 jaar voorafgaand aan de ingebruikneming van het ANWB-kantoor plaatsvinden.

De scope van de opdracht bestaat in hoofdlijnen uit:

- Het ontwerpen, realiseren en 15 jaar onderhouden van een nieuw Rijkskantoor, met als de grootste gebruiker het kerndepartement van OC&W. Het gebouw bevat een tweelaagse ondergrondse parkeergarage. De toegang van de parkeergarage vanaf maaiveld zal met de ANWB gedeeld worden. De ANWB realiseert deze toegang. Op het dek van de garages wordt een openbaar pocketpark gemaakt. Het ontwerp wordt door de gemeente aangeleverd. De aanleg en onderhoud van het park is onderdeel van de scope van het RVB.
- Opdrachtfasen: drie, bestaande uit: ontwerp/ uitvoering/onderhoud.

2.1.3

Projectdoelstelling en kritische succesfactoren

Het **projectdoel** van de opdracht is:

Kantoorgebouw Juliana van Stolberglaan geeft een positieve impuls aan de leefbaarheid, welzijn en beleving van de gebruikers en de omgeving. Iedereen voelt zich welkom in en rondom het gebouw.

De *kritische succesfactoren (KSF's)* van de opdracht zijn:

KSF 1.1: Het Rijkskantoor heeft een hoogwaardige architectonische kwaliteit. Het sluit aan op de karakteristieken van de bebouwing in de omgeving en geeft invulling aan de toekomstige ambities van het gebied. Het is een toonaangevende ontwikkeling met een natuurlijke uitstraling. Het Rijkskantoor is herkenbaar, uitnodigend en aantrekkelijk voor zowel passant als bezoeker.

KSF 1.2: Het Rijkskantoor is een plek die inclusief en toegankelijk is voor iedereen. Het biedt een aantrekkelijke werkomgeving die de behoeften van de gebruiker optimaal ondersteunt.

Iedereen voelt zich welkom (inclusiviteit). Het gebouw kan voor iedereen, ongeacht fysieke of mentale mogelijkheden, eenvoudig worden gebruikt (toegankelijkheid) en de ruimtes en gebieden zijn functioneel en comfortabel voor alle gebruikers (bruikbaarheid).

KSF 1.3: Op maaiveldniveau bevindt zich de levendige plint. Dit is een integraal onderdeel van het Rijkskantoor en is hét ontvangst- en ontmoetingsgebied voor de gebruikers van het pand. Deze (deels) openbaar toegankelijke plint versterkt de interactie met de omgeving en draagt positief bij aan de belevingswaarde en dynamiek van dit stedelijk gebied.

KSF1.4: Het gebouw en zijn omgeving zijn integraal duurzaam, met een zo laag mogelijk milieu-impact over de gehele levensduur. Waar redelijkerwijs mogelijk, is gekozen voor biobased toepassingen.

KSF1.5: Het gebouw heeft een energiebesparende oplossing voor het ventilatiesysteem door toepassing van elementen van het EWF-systeem.

De uiterste opleverdatum is 19 december 2029. De genoemde data en/of looptijd zoals vermeld in de (concept)contractdocumenten zijn leidend.

2.1.4 *De stedelijke context van het gebouw*

Zie de beschrijving in hoofdstuk 3 van *34885 Ontwerpboek JvS*. Dit document is op het TenderNed-dashboard van deze aanbesteding gepubliceerd als onderdeel van de vooraankondiging.

2.1.5 *Stakeholders vanuit de stedelijke omgeving*

De ontwikkellocatie Juliana van Stolberglaan ligt in het Beatrixkwartier, een deelgebied in het Central Innovation District in Den Haag. Het Beatrixkwartier is opgebouwd langs de Prinses Beatrixlaan met gebouwvolumes van rond de 70 meter hoog, volgens het stedenbouwkundig plan van Busquets. In deze gebouwen zijn voor een groot deel kantoren gevestigd, maar op een aantal plekken ook woningen. De belangrijkste stakeholders in de directe omgeving van de JvS zijn de ANWB en Provast, die het nieuwe hoofdkantoor van de ANWB aan het bouwen zijn op de andere helft van het kavel Juliana van Stolberglaan 1. Met de ANWB deelt het Rijkskantoor straks de hellingbaan naar de parkeergarages. De nabijheid van de ANWB vergt zorgvuldige afstemming gedurende het hele project. Kantoorgebouwen Monarch I en II (Monarch Tower) zijn de andere directe burens, met café De Wens in de plint. Boven de Juliana van Stolberglaan en de Prinses Beatrixlaan loopt de tramrails van de HTM (randstadrail). Aan de overkant van de Juliana van Stolberglaan ligt het Paleis van Justitie en aan de overkant van de Prinses Beatrixlaan ligt het kantoorgebouw Centre Court. De Adelheidstraat is de dichtstbijzijnde woonstraat, gelegen in de wijk Bezuidenhout. De gemeente Den Haag is vanzelfsprekend een belangrijke gesprekspartner en werkt separaat in 2024/2025 aan een Ontwikkelvisie en Ontwikkelstrategie voor het Beatrixkwartier, waarin gekeken wordt naar de toekomst van het hele gebied, inclusief de inrichting van de openbare ruimte rondom de JvS. Meer informatie over het project is te vinden via de [projectpagina](#) van het Rijksvastgoedbedrijf.

2.2 **Omvang van de opdracht**

Overzicht algemene kenmerken

Locatie:	Juliana van Stolberglaan 1, Den Haag
Oppervlakte:	Realiseerbaar kantoorprogramma circa 35.000 m ² bvo (ca. 1430 werkplekken) Tweelaagse ondergrondse parkeergarage (ca. 95 plaatsen) Pocketpark van ca 2900 m ² oppervlakte (incl. straatje tussen de ANWB en Rijkskantoor)
Disciplines:	Ontwerp, realisatie, meerjarig onderhoud, installatieadvies, constructieadvies, architectuur, interieurarchitectuur, landschapsarchitectuur, bouwkunde, constructie, E&W, terreintechniek, beveiligingstechniek, ICT, data, bouwkunde, bouwfysica, informatiebeveiliging.

Gebruikers: Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) met DUO en I-OE

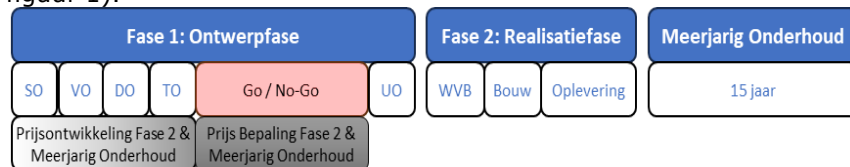
2.3 Tweefasenaanpak, contractvorm en algemene voorwaarden

2.3.1 Contract op hoofdlijnen

Voortschrijdend inzicht bij geïntegreerde utiliteitsbouw- en infraprojecten leert dat de markt terughoudend is indien deze opgave als een 'klassiek' DBM-contract wordt aanbesteed. In meerdere door publieke opdrachtgevers uitgevoerde evaluaties/marktconsultaties is aangegeven dat de markt pleit voor een meer evenwichtige risicoverdeling, meer realisme ten aanzien van het spanningsveld tussen de opgave, beschikbaar budget en het voorzien in meer flexibiliteit in het contract. Hierdoor wordt gezamenlijk meer 'ruimte' gecreëerd om tegenvallers voor en na gunning op te kunnen vangen. Gezien de projectdoelstellingen, de hoge duurzaamheidsambities en de niet-proportionele (ontwerp)inspanning om risico's met meerdere gegadigden in de aanbestedingsfase te beheersen, zal een klassieke aanpak niet leiden tot het maximaal verwezenlijken van de doelstellingen.

2.3.2 Tweefasen aanpak met uitgestelde prijsbepaling

Het project wordt aanbesteed en gecontracteerd middels de zogenoemde "tweefasen aanpak met uitgestelde prijsbepaling", ook wel aangeduid als het 'uitstapmodel' (zie figuur 1).



Figuur 3 Tweefasen aanpak met uitgestelde prijsbepaling

Bij deze aanpak verlangt het Rijksvastgoedbedrijf bij inschrijving geen volledig afgeprijsd ontwerp van de inschrijvers.

Bij deze aanpak stelt de gecontracteerde marktpartij na gunning een ontwerp op in fase 1: de Ontwerpfase. De kosten voor de Ontwerpfase worden door de inschrijvende partijen geraamd, en vervolgens ingediend als vaste inschrijfprijs voor de Ontwerpfase.

Op basis van het Technisch Ontwerp wordt de Definitieve Prijs overeengekomen voor Fase 2 en het Meerjarig Onderhoud. Hiervoor is gekozen zodat enerzijds de transactiekosten beperkt blijven en anderzijds het risicoprofiel voor zowel de markt als voor de Opdrachtgever beheersbaar blijft.

2.4 Herzieningsclausules

Op de opdracht zijn herzieningsclausules van toepassing. Alle herzieningsclausules zijn opgenomen en nader beschreven in Bijlage 1 van '34885 Basisovereenkomst Rijkskantoor JvS':

- HC1. Prijsherzieningsmechanisme
- HC2. Wijzigen Doelbedragen
 - HC 2.1 Herziening Doelbedragen onvoorziene omstandigheid
 - HC 2.2 Herziening Doelbedragen Wijzigingen Opdrachtgever
 - HC 2.3 Herziening Doelbedragen noodzakelijk geworden wijzigingen
- HC 3 Herziening reserveringskosten

- HC4. Verlenging Meerjarig Onderhoudsperiode met maximaal 2 keer 2 jaar
- HC5. Aanpassen termijn opschortende voorwaarde

2.5

Algemene voorwaarden

De basisovereenkomst wordt gesloten op basis van de UAV-GC 2025 (Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen).

3 Aanbestedingsprocedure

3.1 Procedure

De aanbesteding verloopt volgens de Europese concurrentiegerichte dialoog uit hoofdstuk 4 van het ARW 2016. Dit betekent dat de aanbesteding in twee fasen plaatsvindt.

In de eerste fase (de aanmeldingsfase) worden alle geïnteresseerde ondernemingen in de gelegenheid gesteld zich aan te melden als gegadigde. Het doel van deze fase is om maximaal drie gegadigden te selecteren die worden toegelaten tot de dialoog- en inschrijvingsfase.

3.2 Elektronisch aanbestedingsproces

Deze aanbesteding verloopt volledig via TenderNed. Dit betekent dat alle communicatie in beginsel via TenderNed verloopt en dat aanmeldingen en inschrijvingen uitsluitend via TenderNed kunnen worden ingediend.

Voor deelneming aan deze aanbesteding dient een onderneming te zijn geregistreerd bij TenderNed. De "Gebruiksvoorwaarden TenderNed" zijn van toepassing.

Van een onderneming wordt verwacht dat deze alle benodigde kennis heeft om op een correcte wijze een aanbestedingsprocedure te kunnen doorlopen via TenderNed. Voor meer informatie wordt verwezen naar de animatievideo "Inschrijven via TenderNed" van het Rijksvastgoedbedrijf. De animatievideo is te raadplegen via [Aanbestedingen via TenderNed | Onderwerp | Rijksvastgoedbedrijf](#). In deze animatievideo wordt uitgelegd waar ondernemingen rekening mee moet houden wanneer zij besluiten deel te nemen aan een aanbesteding van het Rijksvastgoedbedrijf die via TenderNed verloopt.

Ondernemingen dienen rekening te houden met de technische aspecten van elektronisch aanbesteden. In dat kader wordt geadviseerd om de aanmelding en/of inschrijving niet op het laatst mogelijke moment te verzenden. In geval van onvoorziene storingen van TenderNed wordt geadviseerd om direct contact op te nemen met:

- de in de colofon en/of TenderNed vermelde contactpersoon van deze aanbesteding, en
- de servicedesk van TenderNed.

3.3 Planning

Op TenderNed en in deze aanbestedingsleidraad is de planning van de aanbestedingsprocedure opgenomen. Bij tegenstrijdigheden prevaleert de planning op TenderNed.

Het Rijksvastgoedbedrijf behoudt zich uitdrukkelijk het recht voor de planning aan te passen. Met uitzondering van de wettelijk vastgestelde termijnen kunnen geen rechten worden ontleend aan de gegeven planning.

Planning aanmeldingsfase op hoofdlijnen	
Omschrijving	Datum

Inlichtingenbijeenkomst aanmeldingsfase	6 maart 2025
Uiterste datum indienen verzoeken om nadere inlichtingen aanmeldingsfase	26 maart 2024, 17:00 uur
Publicatie Nota van Inlichtingen aanmeldingsfase	1 april 2025
Sluitingsdatum indienen aanmelding	8 april 2025, 17:00 uur
Mededeling selectiebeslissing & beroepsperiode tegen selectiebeslissing (7 kalenderdagen)	28 april 2025
Versturen uitnodiging tot deelneming aan de dialoog	12 mei 2025

Tabel planning aanmeldingsfase op hoofdlijnen

3.4

Inlichtingenbijeenkomst aanmeldingsfase

Het doel van de inlichtingenbijeenkomst aanmeldingsfase is om ondernemingen uitleg te geven over de inhoud en omvang van de opdracht alsmede de aanbestedingsprocedure. Tijdens de inlichtingenbijeenkomst worden ondernemingen in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen. Na afloop van de bijeenkomst worden de presentatie, vragen en antwoorden op TenderNed gepubliceerd.

Ondernemingen kunnen zich aanmelden voor deze inlichtingenbijeenkomst door uiterlijk **3 werkdagen** voor aanvang van de informatiebijeenkomst een bericht te sturen via de berichtenmodule van TenderNed. In het bericht dient de bedrijfsnaam te worden vermeld en de namen van de personen die de inlichtingenbijeenkomst namens de onderneming zullen bijwonen. Per onderneming mogen maximaal 3 personen deelnemen aan de inlichtingenbijeenkomst. Deze personen dienen zich te legitimeren met een geldig identiteitsbewijs.

De inlichtingenbijeenkomst vindt plaats op de in tabel *planning aanmeldingsfase op hoofdlijnen* vermelde datum.

3.5

Nadere inlichtingen

Nadere inlichtingen zoals bedoeld in artikel 4.21 ARW 2016 dienen uiterlijk op het in de tabel *planning aanmeldingsfase op hoofdlijnen* genoemde tijdstip te worden ingediend via "Vragen en antwoorden" op het dashboard van deze aanbesteding. De verantwoordelijkheid voor het tijdig en juist verzoeken van nadere inlichtingen ligt bij de ondernemingen.

De vragen met bijbehorende antwoorden zullen vervolgens uiterlijk op het in de tabel *planning aanmeldingsfase op hoofdlijnen* genoemde tijdstip geanonimiseerd worden gepubliceerd en zo aan alle ondernemingen ter beschikking worden gesteld.

4 Uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen

4.1 Uitsluitingsgronden

Een gegadigde die zich in een of meer van de genoemde omstandigheden bevindt zoals vermeld in deel III van het UEA kan van (verdere) deelname aan de deze aanbestedingsprocedure en van opdrachtverlening worden uitgesloten. Dat geldt ook indien een of meerdere deelnemers uit een samenwerkingsverband (combinanten) en/of een andere natuurlijke of rechtspersoon (derde) waarop de gegadigde een beroep doet zich in een of meer van de genoemde omstandigheden bevindt.

4.1.1 *Betrokkenheid in de voorbereidingsfase*

Op grond van 4.14 ARW 2016 kan het Rijksvastgoedbedrijf een gegadigde ook uitsluiten van deelname aan de aanbestedingsprocedure vanwege betrokkenheid bij de voorbereiding van deze aanbestedingsprocedure.

Wanneer een gegadigde en/of een of meerdere combinanten en/of derde(n) waarop een beroep wordt gedaan, op het UEA aangeeft betrokken te zijn geweest in de voorbereidingsfase van deze aanbestedingsprocedure dan dient op grond van de RSBR 16.1 bij aanmelding een belangenbeschermingsplan te worden ingediend. Wanneer met dit plan kan worden aangetoond dat in het concrete geval de mededinging door de bedoelde betrokkenheid niet vervalst kan zijn dan wordt de aanmelding niet terzijde gelegd.

4.1.2 *EU-sanctiepakket Rusland*

De Europese Unie heeft verschillende sancties ingesteld tegen Rusland. In 2022 zijn extra sanctiemaatregelen ingesteld die publieke inkoop beperken voor Nederlandse aanbestedende diensten in geval van Russische ondernemingen. Zo is het in sommige gevallen voor aanbestedende diensten verboden om met bepaalde bedrijven uit Rusland of met Russische connecties zaken te doen en bestaat de verplichting dergelijke partijen uit te sluiten bij publieke aanbestedingen. Dit is vastgelegd in een sanctieverordening¹, waaraan het Rijksvastgoedbedrijf zich dient te houden.

Ten behoeve van het voorgaande dient een onderneming bij aanmelding het "Eigen Verklaring Sancties Rusland" in te dienen. Deze verklaring dient volledig te zijn ingevuld en ondertekend door een of meerdere daartoe bevoegde vertegenwoordigers van de gegadigde (zie paragraaf *Ondertekening(sbevoegdheid documenten)*).

In het geval van aanmelding door een combinatie, dient elk van de combinanten afzonderlijk deze verklaring in te dienen.

Een gegadigde die zich bevindt in een van de in de sanctieverordening genoemde omstandigheden wordt van (verdere) deelname aan deze aanbestedingsprocedure uitgesloten. Dat geldt ook indien een of meerdere combinanten zich in een of meer van de genoemde omstandigheden bevindt.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0833-20220413>
Zie ook: <https://www.pianoo.nl/nl/regelgeving/crisis-en-inkoop/sanctiepakket-rusland>.

Voor gebreken bij het indienen van deze verklaring kan het Rijksvastgoedbedrijf gelegenheid geven tot herstel. Herstel dient binnen een termijn van twee werkdagen, te rekenen vanaf de dag van het versturen van het herstelverzoek via TenderNed, te hebben plaatsgevonden, bij gebreke waarvan de aanmelding als ongeldig terzijde wordt gelegd.

4.2

Geschiktheidseisen

In deze aanbestedingsprocedure worden geschiktheidseisen gesteld. Gegadigden die niet aan de geschiktheidseisen voldoen, zullen van verdere deelname aan de deze aanbestedingsprocedure worden uitgesloten. De geschiktheidseisen zijn vermeld onder "Eisen" op het dashboard van deze aanbesteding en zijn nader uitgewerkt in onderstaande tabel.

GESCHIKTHEIDSEISEN		
TECHNISCHE BEKWAAMHEID		
Naam	Beschrijving	Bewijsstuk
1. Ervaring met het coördineren van een multidisciplinair ontwerpteam <u>Doel van de geschiktheidseis</u> Het selecteren van een gegadigde die kundig en bekwaam is in het integreren en afstemmen van verschillende adviesdisciplines binnen een ontwerp van een renovatie of nieuwbouw van een utiliteitsgebouw. <u>Kerncompetentie 1</u> Gegadigde is kundig en bekwaam om coördinatie te voeren over een multidisciplinair ontwerpteam bij een renovatie of nieuwbouw van een utiliteitsgebouw.	<u>Aspecten</u> Gegadigde dient genoemde kerncompetentie te bewijzen aan de hand van één referentieopdracht waarin de volgende aspecten tot uitdrukking komen: - De opdracht betrof een ontwerpopgave van een renovatie of nieuwbouw van een utiliteitsgebouw met een bijeenkomstfunctie zoals: een kantooromgeving, zorgomgeving, educatieve omgeving, bibliotheek, vergaderlocatie of vergelijkbaar; - Gegadigde was zelf verantwoordelijk voor het leveren of voerde de coördinatie over een multidisciplinair ontwerpteam bestaande uit minimaal 5 van de volgende adviesdisciplines: • Architectuur; • Interieurarchitectuur; • Elektrotechniek; • Werktuigbouwkunde; • Constructie; • Bouwfysica. - De opdracht bevatte het maken van een voorontwerp en een definitief ontwerp; - De opdracht bevatte het maken van een technisch ontwerp (bestek), of een	BIJ AANMELDING IN TE DIENEN: Model opgave referentieopdrachten - Ingevulde bijlage "Model opgave referentieopdrachten" Documenten ten bewijze van de vereiste kerncompetentie en aspecten - Documenten die de aanwezigheid van de vereiste kerncompetentie en aspecten aantonen (bijvoorbeeld een tevredenheidsverklaring, een afschrift van de opdrachtbrief en/of relevante pagina's van de contractdocumenten). - Een projectblad of een zelf opgesteld projectdocument wordt niet als bewijsstuk aanvaard. - Per aspect is duidelijk aangegeven waar in de bewijsstukken de betreffende aspecten aangetoond worden, bijvoorbeeld met een leeswijzer of het arceren van de stukken. Referentietermijn: - Het binnen de referentieopdracht opgeleverde technisch ontwerp (TO) of uitvoeringsgereed ontwerp (UO) is uiterlijk vijf jaar geleden geaccepteerd door de opdrachtgever van het

	uitvoeringsontwerp op basis van een vraagspecificatie; - De minimale omvang van de ontwerpogave betrof 6.000 m² BVO en omvatte: • Nieuwe of grootschalige vervanging van het gebouwinterieur; • Een nieuwe gevel of grootschalige vervanging van het gebouwexterieur (o.a. gevel).	referentieproject, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de aanmelding; of - Het bouwwerk is uiterlijk drie jaar geleden opgeleverd, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de aanmelding. Zie dashboard TenderNed eis 7.
2. Ervaring met het ontwerpen van hoogbouw <u>Doel van de geschiktheidseis</u> Het selecteren van een gegadigde die kundig en bekwaam is in het ontwerpen van de constructie en gevel van een hoogbouw bouwwerk, zoals een woon- of kantoorgebouw. <u>Kerncompetentie 2</u> Gegadigde is kundig en bekwaam in het ontwerpen van de constructie en gevel van een hoogbouw woon- of kantoorgebouw.	<u>Aspecten</u> Gegadigde dient genoemde kerncompetentie te bewijzen aan de hand van één referentieopdracht waarin de volgende aspecten tot uitdrukking komen: - De opdracht betrof een nieuwbouwopgave van de constructie en gevel van een hoogbouw bouwwerk, zoals woon- of kantoorgebouw; - Minimale gebouwhoogte van 35 meter boven maaiveld en minimaal 9 bovengrondse bouwlagen; - Gegadigde was zelf verantwoordelijk voor het leveren of voerde de coördinatie over een multidisciplinair ontwerpteam bestaande uit de volgende adviesdisciplines: • Architectuur (minimaal van de gevel); • Constructie; • Brandveiligheid. - De opdracht bevatte het maken van een voorontwerp en een definitief ontwerp;	BIJ AANMELDING IN TE DIENEN: Model opgave referentieopdrachten - Ingevulde bijlage "Model opgave referentieopdrachten" Documenten ten bewijze van vereiste de kerncompetentie en aspecten - Documenten die de aanwezigheid van de vereiste kerncompetentie en aspecten aantonen (bijvoorbeeld een tevredenheidsverklaring, een afschrift van de opdrachtbrief en/of relevante pagina's van de contractdocumenten). - Een projectblad of een zelf opgesteld projectdocument wordt niet als bewijsstuk aanvaard. - Per aspect is duidelijk aangegeven waar in de bewijsstukken de betreffende aspecten aangetoond worden, bijvoorbeeld met een leeswijzer of het arceren van de stukken.

	- De opdracht bevatte het maken van een technisch ontwerp (bestek), of een uitvoeringsgereed ontwerp op basis van een vraagspecificatie.	Referentietermijn: - Het binnen de referentieopdracht opgeleverde technisch ontwerp (TO) of uitvoeringsgereed ontwerp (UO) is uiterlijk vijf jaar geleden geaccepteerd door de opdrachtgever van het referentieproject, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de aanmelding; of - Het bouwwerk is uiterlijk vijf jaar geleden opgeleverd, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de aanmelding. Zie dashboard TenderNed eis 8.
3. Ervaring met het bouwen van hoogbouw <u>Doel van de geschiktheidseis</u> Het selecteren van een gegadigde die kundig en bekwaam is het realiseren van nieuw hoogbouw bouwwerk, zoals een woon- of utiliteitsgebouw. <u>Kerncompetentie 3</u> Gegadigde is kundig en bekwaam in het realiseren van een nieuw hoogbouw woon- of utiliteitsgebouw.	<u>Aspecten</u> Gegadigde dient genoemde kerncompetentie te bewijzen aan de hand van één referentieopdracht waarin de volgende aspecten tot uitdrukking komen: - De opdracht betrof een nieuwbouwopgave van de constructie en gevel van een gebouw met een hoogte van minimaal 35m boven maaiveld of minimaal bovengrondse 9 bouwlagen; - De opdracht betrof een woon- of utiliteitsgebouw met een bijeenkomstfunctie zoals: een kantooromgeving, zorgomgeving, educatieve omgeving, bibliotheek, vergaderlocatie of vergelijkbaar;	BIJ AANMELDING IN TE DIENEN: Model opgave referentieopdrachten - Ingevulde bijlage "Model opgave referentieopdrachten" Documenten ten bewijze van de vereiste kerncompetentie en aspecten - Documenten die de aanwezigheid van de vereiste kerncompetentie en aspecten aantonen (bijvoorbeeld een tevredenheidsverklaring, een afschrift van de opdrachtbrief en/of relevante pagina's van de contractdocumenten). Een projectblad of een zelf opgesteld projectdocument wordt niet als bewijsstuk aanvaard. - Per aspect is duidelijk aangegeven waar in de bewijsstukken de betreffende aspecten

		aangetoond worden, bijvoorbeeld met een leeswijzer of het arceren van de stukken. - Per aspect is duidelijk aangegeven waar in de bewijsstukken de betreffende aspecten aangetoond worden, bijvoorbeeld met een leeswijzer of het arceren van de stukken. Referentietermijn: - Het bouwwerk is uiterlijk vijf jaar geleden opgeleverd, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de aanmelding. Zie dashboard TenderNed eis 9.
4. Ervaring met het aansturen van een multidisciplinair team onder kwaliteitsborging <u>Doel van de geschiktheidseis</u> Het selecteren van een gegadigde die bekwaam en kundig is om als integraal verantwoordelijke opdrachtnemer een multidisciplinair team onder kwaliteitsborging aan te sturen. <u>Kerncompetentie 4</u> De mate van de bekwaamheid en kundigheid om verantwoordelijkheid te dragen voor het resultaat van een integrale ontwerp- en bouwopgave onder kwaliteitsborging.	<u>Aspecten</u> Gegadigde dient genoemde kerncompetentie te bewijzen aan de hand van één referentieopdracht waarin de volgende aspecten tot uitdrukking komen: - Kwaliteitsborging op de werkzaamheden was onderdeel van de opdracht; - Geïntegreerde contractvoorwaarden waren van toepassing. Geïntegreerd contract betekent, UAV-GC of gelijkwaardig (NB een DBFMO is gelijkwaardig, een bouwteamovereenkomst niet, ontwerpen en bouwen dient onder de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer te zijn uitgevoerd onder één set administratieve voorwaarden); - Het referentieproject dient een renovatie- of nieuwbouwproject te zijn van een woon- of	BIJ AANMELDING IN TE DIENEN: Model opgave referentieopdrachten - Ingevulde bijlage "Model opgave referentieopdrachten" Documenten ten bewijze van de vereiste kerncompetentie en aspecten - Documenten die de aanwezigheid van de vereiste kerncompetentie en aspecten aantonen (bijvoorbeeld een tevredenheidsverklaring, een afschrift van de opdrachtbrief en/of relevante pagina's van de contractdocumenten). Een projectblad of een zelf opgesteld projectdocument wordt niet als bewijsstuk aanvaard.

	utiliteitsgebouw met een bijeenkomstfunctie zoals: een kantooromgeving, zorgomgeving, educatieve omgeving, bibliotheek, vergaderlocatie of vergelijkbaar; - Minimale opdrachtwaarde van €13.000.000; - Minimale omvang 6.000m² BVO; - De opdracht bevatte het maken van een voorontwerp tot en met een uitvoeringsontwerp, en de realisatiewerkzaamheden waren onderdeel van de opdracht; - Gegadigde was als hoofdpdrachtnemer of combinant hoofdelijk aansprakelijk voor de opdracht. N.B.1) Een referentieproject waarbij sprake was van een Engineer&Construct (E&C) contract, een UAV 2012overeenkomst of een bouwteam waarvan de deelnemers separaat door opdrachtgever werden gecontracteerd wordt in ieder geval niet geaccepteerd. N.B.2) Ten aanzien van de hoofdelijke aansprakelijkheid volstaat het niet dat de gegadigde de coördinatieplicht had over nevenopdrachtnemers. N.B.3) Het volstaat niet als het werk vrijwel volledig is uitbesteed aan één onderaannemer.	- Per aspect is duidelijk aangegeven waar in de bewijsstukken de betreffende aspecten aangetoond worden, bijvoorbeeld met een leeswijzer of het arceren van de stukken. Referentietermijn: - Het bouwwerk is uiterlijk vijf jaar geleden opgeleverd, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de aanmelding. Zie dashboard TenderNed eis 10.
5. Ervaring met integraal gebouwonderhoud <u>Doel van de geschiktheidseis</u>	<u>Aspecten</u> Gegadigde dient genoemde kerncompetentie te bewijzen aan de hand van één referentieopdracht	BIJ AANMELDING IN TE DIENEN: Model opgave referentieopdrachten - Ingevulde bijlage "Model opgave referentieopdrachten"

Het doel van deze geschiktheidseis is het selecteren van gegadigden die in staat zijn een gebouw integraal te onderhouden waar de bedrijfsvoering 5 werkdagen per week ongestoord doorgang dient te vinden. <u>Kerncompetentie 5</u> De bekwaamheid om op effectieve en efficiënte wijze in een utiliteitsgebouw het onderhoud uit te voeren en storingen in af te handelen waarbij beide zijn afgestemd op het primaire proces van de gebruiker.	waarin de volgende aspecten tot uitdrukking komen: - Het organiseren, afstemmen en uitvoeren van preventief en correctief onderhoud; - De scope van de onderhoudswerkzaamheden omvatte ten minste de volgende disciplines: - o Elektrotechniek; - o Werktuigbouwkunde - o Constructie; - o Bouwfysica. - Gegadigde was als hoofdpdrachtnemer of combinant hoofdelijk aansprakelijk voor de onderhoudsopdracht; - Een utiliteitsgebouw of complex van utiliteitsgebouwen waar de bedrijfsvoering minimaal 5 dagen per week gegarandeerd dient te zijn, met een omvang van minimaal 6.000 m² Bruto Vloeroppervlak (BVO); - Er is sprake van een prestatiecontract met een onderhoudstermijn van minimaal 3 jaar op basis van NEN 2767 of gelijkwaardig.	Documenten ten bewijze van de vereiste kerncompetentie en aspecten - Documenten die de aanwezigheid van de vereiste kerncompetentie en aspecten aantonen (bijvoorbeeld een tevredenheidsverklaring, een afschrift van de opdrachtbrief en/of relevante pagina's van de contractdocumenten). Een projectblad of een zelf opgesteld projectdocument wordt niet als bewijsstuk aanvaard. - Per aspect is duidelijk aangegeven waar in de bewijsstukken de betreffende aspecten aangetoond worden, bijvoorbeeld met een leeswijzer of het arceren van de stukken. Referentietermijn: - De contractuele onderhoudstermijn van het referentieproject is afgerond in de periode van vijf jaar voorafgaand aan de sluitingsdatum van aanmelding, of loopt nog waarbij ten minste twee onderhoudsjaren zijn verstreken voorafgaand aan de sluitingsdatum van aanmelding. Zie dashboard TenderNed eis 11.
BEROEPSBEKWAAMHEID		
Naam	Naam	Naam
Kwaliteitszorgsysteem	<u>Aspecten</u>	NA VERZOEK IN TE DIENEN: NEN-ISO 9001

<u>Doelstelling van de geschiktheidseis</u> Het doel van deze geschiktheidseis is het selecteren van een Opdrachtnemer die werkt op basis van een kwaliteitszorgsysteem. <u>Kerncompetentie 6</u> Gegadigde is voldoende bekwaam en kundig om te werken op basis van een gecertificeerd kwaliteitszorgsysteem.	Het kwaliteitszorgsysteem heeft betrekking op het ontwerpen en realiseren van werken in de utiliteitsbouw met een bijeenkomstfunctie zoals: een kantooromgeving, zorgomgeving, educatieve omgeving, vergaderlocatie of vergelijkbaar.	Afschrift van een geldig certificaat van een kwaliteitszorgsysteem, dat door een officiële certificeringinstantie is gecertificeerd op basis van de NEN-EN-ISO:9000 serie, met de scope realiseren van werken en ontwerpen in de utiliteitsbouw met een bijeenkomstfunctie zoals: een kantooromgeving, zorgomgeving, educatieve omgeving, vergaderlocatie of vergelijkbaar. Zie dashboard TenderNed eis 12
BEROEPSBEVOEGDHEID		
Naam	Naam	Naam
Inschrijving in architectenregister als architect, interieurarchitect en landschapsarchitect. <u>Competentie</u> Gegadigde is voldoende bekwaam en kundig om als architect, interieurarchitect en landschapsarchitect te werken. De architect dient een te realiseren ontwerp te kunnen maken, dat voldoet aan de geldende wet- en regelgeving en waarin de wensen en eisen van de klant zijn meegenomen.	<u>Vereisten</u> De gegadigde is ingeschreven als architect, interieurarchitect en landschapsarchitect in het architectenregister van Stichting Bureau Architectenregister in Den Haag of een daarmee gelijkwaardig register in het land waar de architect gevestigd is indien de architect buiten Nederland is gevestigd.	NA VERZOEK IN TE DIENEN: - Een afschrift van inschrijving als architect, interieurarchitect en landschapsarchitect in het Architectenregister of een daarmee vergelijkbaar register. Zie dashboard TenderNed eis 13

Tabel geschiktheidseisen

Algemene eisen referentieopdrachten ter onderbouwing van de technische bekwaamheid

- Eenzelfde referentieopdracht mag voor meerdere technische geschiktheidseisen worden gebruikt.
- Per technische geschiktheidseis mag maximaal één referentieopdracht worden opgevoerd.
- Indien een gegadigde een beroep doet op een derde(n) om de geëiste kerncompetentie aan te tonen, dan dient dit door de gegadigde te worden aangegeven in het UEA onder deel IIC. Zie in dit kader ook het hoofdstuk *Aanmelding* van deze aanbestedingsleidraad.
- Indien een referentieopdracht in een combinatie of in onderaanneming is uitgevoerd, dan dient de gegadigde zijn eigen aandeel in de bijlage "Model opgave referentieopdrachten" te beschrijven. Het aandeel dat door de gegadigde is uitgevoerd, moet de geëiste kerncompetentie(s) aantonen.

5 Selectie

5.1 **Selectie op basis van selectiecriteria**

Indien het aantal niet-uitgesloten en geschikte gegadigden meer dan drie bedraagt, dan worden de gegadigden in rangorde van geschiktheid geplaatst. De rangorde wordt bepaald door middel van beoordeling op basis van selectiecriteria. De selectiecriteria zijn vermeld onder "Selectiecriteria" op het dashboard van deze aanbesteding en uitgewerkt in onderstaande tabel.

De gegadigden die in de rangorde op de plaats 1 tot en 3 zijn geëindigd, komen in aanmerking voor een uitnodiging tot deelneming aan de dialoog.

Selectiecriteria		
Naam	Beschrijving	Bewijsstuk
1. Vakkundig ontwerpen van een integraal duurzaam gebouw <u>Doelstelling van het selectie criterium</u> Het selecteren van 3 gegadigden die het meest bekwaam en kundig zijn in het ontwerpen van een integraal duurzaam gebouw, waarbij meerdere duurzaamheidsthema's* integraal in het ontwerp zijn toegepast. <u>Kerncompetentie 7</u> Gegadigde is bekwaam en kundig in het ontwerpen van een integraal duurzaam gebouw. (KSF 1.4 en KSF 1.5) * De 4 duurzaamheidsthema's zoals beschreven in de <u>Routekaart 2.0 strategie Rijksvastgoed</u>: 1) Circulair en biobased 2) Natuurinclusief 3) Energiezuinig & hernieuwbaar 4) Klimaatadaptief.	Het selectie criterium 'Vakkundig ontwerpen van een integraal duurzaam gebouw' wordt beoordeeld op de volgende aspecten: <u>Aspecten:</u> - De mate waarin sprake is van een integraal ontwerp, waarbij functionele, technische en duurzaamheidsaspecten op elkaar zijn afgestemd; - De mate waarin 2 of meer duurzaamheidsthema's* in onderlinge samenhang en in samenhang met de functionele en technische aspecten zijn uitgewerkt; - o Bij 3 of 4 duurzaamheidsthema's* wordt een extra punt toegekend aan de score van dit selectie criterium. - De mate waarin en de wijze waarop specifieke ontwerp oplossingen zijn getroffen en de mate waarin die oplossingen hebben bijgedragen aan de duurzaamheidsthema's. <u>Eisen aan referentieproject:</u> - De opdracht betrof een ontwerp opgave van een renovatie of nieuwbouw van een woon- of utiliteitsgebouw met een bijeenkomstfunctie zoals: een kantooromgeving, zorgomgeving, educatieve omgeving, bibliotheek, vergaderlocatie of vergelijkbaar; - De referent had bepalende invloed op de bouwkundige materialisering en detaillering; - De omvang van de ontwerp opgave betrof minimaal 6.000m2 BVO.	BIJ AANMELDING IN TE DIENEN: Model opgave referentieopdrachten - Inge vulde bijlage "Model opgave referentieopdrachten" Toelichting op de kerncompetentie: - Documenten ten bewijze van vereiste kerncompetentie en aspecten: een toelichting c.q. motivatie hoe en waar de verlangde kerncompetentie in de opdracht tot uiting komt. Tekst en beeld van max. 2 x A3 enkelzijdig of max. 4 x A4 in PDF-formaat. Bij overschrijding van het aantal pagina's zullen slechts de eerste 2 (A3) of eerste 4 (A4) pagina's beoordeeld worden; - Per aspect is duidelijk aangegeven op welke onderdelen van het ontwerp gegadigde invloed had vanuit zijn opdracht. Referentietermijn - Het binnen de referentieopdracht opgeleverde definitief ontwerp is uiterlijk vijf jaar geleden geaccepteerd door de opdrachtgever van het referentieproject, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de aanmelding; of - Het bouwwerk is uiterlijk drie jaar geleden opgeleverd, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de aanmelding. Zie dashboard TenderNed selectie criterium 1

2. Vakkundig ontwerpen van een kwalitatief hoogwaardig en aansprekend utiliteitsgebouw <u>Doelstelling van het selectiecriterium</u> Het selecteren van 3 gegadigden die het meest bekwaam en kundig zijn in het ontwerpen van ontwerpen van een interieur en exterieur van een utiliteitsgebouw met een aantrekkelijke en kwalitatief hoogwaardige werkomgeving, dat aansluit bij de context en gebruiksfunctie van het gebouw en het type gebruiker. <u>Kerncompetentie 8</u> Gegadigde is bekwaam en kundig in het integraal ontwerpen van een kwalitatief hoogwaardig en aansprekend utiliteitsgebouw. (KSF 1.1; KSF1.2 en KSF 1.3)	Gegadigde dient genoemde kerncompetentie te bewijzen aan de hand van één referentieopdracht waarin de volgende aspecten naar voren komen: <u>Aspecten:</u> - De mate waarin sprake is van een integraal ontwerp, waarbij functionele, technische en esthetische aspecten op elkaar zijn afgestemd. Dit ontwerp draagt aantoonbaar bij aan een aantrekkelijk, toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig gebouw - De mate waarin het ontwerp van de gegadigde een onderscheidende beleving van de ruimten biedt en bijdraagt aan een aansprekende, gezonde en comfortabele werkomgeving die aansluit bij de context, de gebruiksfunctie van het gebouw en de behoeften van de gebruikers. - De mate waarin de detaillering en materialisering van het ontwerp in overeenstemming zijn met het concept en bijdragen aan een aansprekende werkomgeving die optimaal aansluit bij de context, de gebruiksfunctie van het gebouw en de behoeften van de gebruikers. <u>Eisen aan referentieproject:</u> - De opdracht betrof een ontwerpopgave van een grootschalige renovatie of nieuwbouw van een utiliteitsgebouw met een bijeenkomstfunctie zoals: een kantooromgeving, zorgomgeving, educatieve omgeving, bibliotheek, vergaderlocatie of vergelijkbaar; - Waarbij zowel het interieur als het exterieur onderdeel uitmaakten van de opdracht; - Waarbij het interieur volledig is ingericht vanaf casco; - De omvang van de ontwerpopgave betrof minimaal 6.000m2 BVO.	BIJ AANMELDING IN TE DIENEN: Model opgave referentieopdrachten - Ingevulde bijlage "Model opgave referentieopdrachten" Toelichting op de kerncompetentie: - Documenten ten bewijze van vereiste kerncompetentie en aspecten: een toelichting c.q. motivatie hoe en waar de verlangde kerncompetentie in de opdracht tot uiting komt. Tekst en beeld van max. 4 x A3 enkelzijdig of max. 8 x A4 in PDF-formaat. Bij overschrijding van het aantal pagina's zullen slechts de eerste 4 (A3) of eerste 8 (A4) pagina's beoordeeld worden. Referentietermijn - Het binnen de referentieopdracht opgeleverde uitvoeringsgereed ontwerp is uiterlijk drie jaar geleden geaccepteerd door de opdrachtgever van het referentieproject, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de aanmelding; of - Het bouwwerk is uiterlijk drie jaar geleden opgeleverd, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de aanmelding. Zie dashboard TenderNed selectiecriterium 2
--	---	--

Tabel 2 Tabel selectiecriteria

Algemene eisen referentieopdrachten ter onderbouwing van de selectiecriteria

- Eenzelfde referentieopdracht mag voor meerdere selectiecriteria worden gebruikt.
- Per selectie criterium mag maximaal één referentieopdracht worden opgevoerd.
- Indien een gegadigde een beroep doet op een derde(n) om de geëiste kerncompetentie aan te tonen, dan dient dit door de gegadigde te worden aangegeven in het UEA onder deel IIC. Zie in dit kader ook het hoofdstuk *Aanmelding* van deze aanbestedingsleidraad.
- Indien een referentieopdracht in een combinatie of in onderaanneming is uitgevoerd, dan dient de gegadigde zijn eigen aandeel in de bijlage "Model opgave referentieopdrachten" te beschrijven. Het aandeel dat door de gegadigde is uitgevoerd, moet de geëiste kerncompetentie(s) aantonen.

5.2

Selectiemethode (bepalen van de rangorde)

Voor het bepalen van de rangorde worden de ingediende bewijsstukken ten behoeve van de selectiecriteria beoordeeld ten opzichte van de in de selectiecriteria gevraagde kerncompetenties. Deze beoordeling resulteert in een totaalscore per gegadigde. De rangorde wordt bepaald door de totaalscores van de gegadigden in afnemende volgorde.

Totaalscore

De totaalscore wordt berekend door de scores per (afzonderlijk) selectie criterium bij elkaar op te tellen.

Nr.	Selectie criterium	Wegingsfactor
1	Vakkundig ontwerpen van een integraal duurzaam gebouw	70%
2	Vakkundig ontwerpen van een kwalitatief hoogwaardig en aansprekend utiliteitsgebouw	30%

Tabel weging selectiecriteria

Score per selectie criterium

De score per selectie criterium wordt berekend met de volgende formule:

$$\text{Score per selectie criterium} = \text{beoordelingscijfer} * \text{wegingsfactor}$$

Beoordelingscijfer

Voor de toekenning van het beoordelingscijfer geldt dat hoe beter een kerncompetentie uit een door de gegadigde ingediend bewijsstuk aantoonbaar overeenkomt met de in een selectie criterium gevraagde kerncompetentie, hoe hoger het beoordelingscijfer.

Beoordelingscijfer in punten	Waardering
5	Uitmuntend
4	Heel goed
3	Goed
2	Ruim voldoende
1	Voldoende
0	Neutraal

Tabel beoordelingscijfer

Wegingsfactor

De wegingsfactor geeft het belang van het selectie criterium weer. Hoe hoger de wegingsfactor, hoe belangrijker het selectie criterium.

De beoordelingscommissie is samengesteld uit:

Rol	Functie	Selectie criterium
Procesbegeleider	Inkoopadviseur	1 & 2
Lid 1	Architect Rijksvastgoedbedrijf	1 & 2
Lid 2	Technisch Manager Rijksvastgoedbedrijf	1 & 2
Lid 3	Duurzaamheidsadviseur	1
Lid 4	Constructeur Rijksvastgoedbedrijf	2

Tabel Beoordelingscommissie aanmeldingsfase

5.3

Loting

Wanneer de aanmeldingen van twee of meer gegadigden na toepassing van de selectiecriteria als gelijk worden beoordeeld en daarmee niet kan worden bepaald wie voor een uitnodiging tot deelneming aan de dialoog in aanmerking komt, wordt er een lotingsprocedure gevolgd.

Wanneer een lotingsprocedure wordt gevolgd, worden de betreffende gegadigden uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn. Bij de lotingsprocedure bevat een lot de naam van een gegadigde die voor de loting in aanmerking komt. De loting zal geschieden door het ongezien trekken van alle loten, waarbij de volgorde van trekken wordt vastgelegd en de eerst getrokkenene als eerste wordt geselecteerd. Na afloop wordt van de loting een proces-verbaal opgesteld. Het proces-verbaal wordt op verzoek beschikbaar gesteld aan de gegadigden.

6 Aanmelding

6.1 Algemeen

Ondernemingen die in aanmerking willen komen voor een uitnodiging tot inschrijving moeten een tijdige, volledige en correcte aanmelding indienen via het dashboard van deze aanbesteding.

Aanmeldingen dienen te voldoen aan alle bepalingen zoals vermeld in de aanbestedingsstukken en op het dashboard van deze aanbesteding. Een aanmelding waaraan voorwaarden zijn verbonden, wordt als ongeldig terzijde gelegd en niet verder in beschouwing genomen.

Ondernemingen mogen zich slechts eenmaal als gegadigde aanmelden al dan niet in combinatie met andere ondernemingen. Op een onderneming die (al dan niet in combinatie) deelneemt als gegadigde, kan niet door andere gegadigden een beroep worden gedaan om te voldoen aan de geschiktheidseisen en/of selectiecriteria.

6.2 Aanmelding door een samenwerkingsverband van ondernemingen

Een combinatie kan zich aanmelden als een gegadigde. In dat geval is het afzonderlijk aanmelden als gegadigde door een van de combinanten, alleen of in combinatie met anderen, **niet** toegestaan.

6.3 Aanmelding met een beroep op derden

Gegadigden kunnen een beroep doen op de technische bekwaamheid, beroepsbekwaamheid en/of financiële draagkracht van derden om de opdracht te kunnen uitvoeren en te kunnen voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen en/of selectiecriteria. Onder derden vallen onder meer toekomstige onderaannemers, gelieerde ondernemingen (dochter-, zuster- of moederverenootschappen) of derden waarmee de gegadigde een verbintenis gesloten heeft.

Het beroep op derden ten behoeve van de geschiktheidseisen en/of selectiecriteria brengt met zich mee dat de gegadigde deze derden daadwerkelijk inzet bij de uitvoering van de opdracht.

6.4 In te dienen aanmeldingsdocumenten en bewijsstukken

Bij aanmelding dienen de in onderstaande tabel, kolom "Bij aanmelding door", opgenomen documenten en bewijsstukken via TenderNed te worden ingediend.

CHECKLIST AANMELDINGSDOCUMENTEN EN BEWIJSSTUKKEN				
Aanmeldingsdocument/ bewijsstuk	Verwijzing TenderNed	Vereisten	Bij aanmelding door:	Na verzoek Rijksvastgoedbedrijf ² door:
UEA	Uniform Europees Aanbestedingsdocument en Eis 6	Zie paragraaf <i>Uniform Europees Aanbestedingsdocument</i> en paragraaf <i>Ondertekening(sbevoegdheid) documenten</i>	- Hoofdopdrachtnemer - Combinanten - Derde(n) waarop beroep wordt gedaan	
Bewijsstukken uitsluitingsgronden				
Gedragsverklaring aanbesteden	Eis 1	Zie dashboard TenderNed eis 1		- Hoofdopdrachtnemer - Combinanten - Derde(n) waarop beroep wordt gedaan
Uittreksel Handelsregister	Eis 2	Zie dashboard TenderNed eis 2		- Hoofdopdrachtnemer - Combinanten - Derde(n) waarop beroep wordt gedaan
Verklaring van de belastingdienst	Eis 3	Zie dashboard TenderNed eis 3		- Hoofdopdrachtnemer - Combinanten - Derde(n) waarop beroep wordt gedaan
(Optioneel) Belangenbeschermingsplan	Niet van toepassing	Zie paragraaf <i>Betrokkenheid in de voorbereidingsfase</i>	- Hoofdopdrachtnemer - Combinanten - Derde(n) waarop beroep wordt gedaan	
Eigen Verklaring Sancties Rusland	Eis 4	Zie paragraaf <i>EU-sanctiepakket Rusland</i>	- Hoofdopdrachtnemer - Combinanten	
Bewijsstukken ondertekeningsbevoegdheid				
(Optioneel) Volmacht	Niet van toepassing	Zie paragraaf <i>Ondertekening(sbevoegdheid) documenten</i>		- Hoofdopdrachtnemer - Combinanten - Derde(n) waarop beroep wordt gedaan
Bewijsstukken technische bekwaamheid & selectiecriteria				
Model opgave referentieopdrachten	Eis 7 t/m 11 en selectiecriteria 1 en 2	Zie paragraaf <i>Geschiktheidseisen</i> en <i>Selectie op basis van selectiecriteria</i>	- Hoofdopdrachtnemer	
Documenten ten bewijze van vereiste kerncompetentie en kenmerken	Eis 7 t/m 11 en selectiecriteria 1 en 2	Zie paragraaf <i>Geschiktheidseisen</i> en <i>Selectie op basis van selectiecriteria</i>	- Hoofdopdrachtnemer	
Bewijsstukken beroepsbekwaamheid				
NEN-ISO:9001 of gelijkwaardig	Eis 12	Zie paragraaf <i>Geschiktheidseisen</i>		- Hoofdopdrachtnemer
Bewijsstukken beroepsbevoegdheid				
Inschrijving in architectenregister als architect, interieurarchitect en landschapsarchitect.	Eis 13	Zie paragraaf <i>Geschiktheidseisen</i>		- Hoofdopdrachtnemer

Tabel checklist aanmeldingsdocumenten en bewijsstukken

² De verlangde documenten kunnen op verzoek van het Rijksvastgoedbedrijf worden opgevraagd (zie paragraaf *Opvragen bewijsstukken (documenten in te dienen na verzoek)*). De gegadigde mag de documenten ook bij aanmelding reeds beschikbaar stellen via het dashboard van deze aanbesteding.

6.5 Uniform Europees Aanbestedingsdocument

Ondernemingen dienen gebruik te maken van het UEA zoals opgenomen onder "Eisen en criteria", "Uniform Europees Aanbestedingsdocument" op het dashboard van deze aanbesteding.

Het UEA dient volledig te zijn ingevuld en, na ondertekening door een of meerdere daartoe bevoegde vertegenwoordigers van de gegadigde (zie paragraaf *Ondertekening(sbevoegdheid) documenten*), te worden geüpload onder "Eisen en Criteria", "Uniform Europees Aanbestedingsdocument" op het dashboard van deze aanbesteding.

In het geval van aanmelding door een combinatie, dient elk van de combinanten afzonderlijk een ondertekend UEA in te dienen met daarin de in de delen II tot en met VI gevraagde gegevens.

Indien een beroep wordt gedaan op een derde dan dient de desbetreffende derde een afzonderlijk UEA in te vullen en te ondertekenen met daarin de in de delen IIA en B, III en VI gevraagde gegevens. De gegadigde dient het UEA van de derde(n) bij zijn aanmelding in te dienen.

Door ondertekening van het UEA verklaart de derde dat de gegadigde die een beroep doet op haar, voor de uitvoering van de opdracht kan beschikken over de kennis, ervaring en middelen die zij ter beschikking stelt.

6.6 Ondertekening(sbevoegdheid) documenten

Enkele van de bij aanmelding te verstrekken documenten dienen te zijn ondertekend door de daartoe bevoegde vertegenwoordiger(s) van de gegadigde en, indien van toepassing, de combinanten en/of derden. Dit houdt in dat de perso(o)n(en) die het document onderteken(t)(en) in het Handelsregister moet(en) zijn ingeschreven als vertegenwoordigingsbevoegde perso(o)n(en) van de onderneming. Dat zijn in ieder geval de bestuurders.

Wanneer in het Handelsregister is opgenomen dat twee of meer personen slechts **gezamenlijk vertegenwoordigingsbevoegd** zijn, dan dient het document door die personen gezamenlijk ondertekend te worden.

Gevolmachtigden mogen het document ook ondertekenen, mits de volmacht is ingeschreven in het Handelsregister of als een volmacht is afgegeven die ondertekend is door de daartoe bevoegde functionaris(sen). Denk daarbij aan eventuele beperkingen (bijvoorbeeld beperking uitgedrukt in geld of in gezamenlijke bevoegdheid) ten aanzien van de bevoegdheid van de functionaris(sen) zoals geregeld in de statuten van de onderneming. Het Rijksvastgoedbedrijf controleert aan de hand van de informatie van de Kamer van Koophandel en/of de ingediende volmacht het bestaan en de omvang van de ondertekeningsbevoegdheid.

De te ondertekenen documenten – waaronder de eigen verklaring – kunnen als volgt worden ondertekend:

1. Door de te ondertekenen documenten als pdf-document te voorzien van een gekwalificeerde elektronische handtekening met beveiligingsniveau IV (PKI-overheid certificaat, EU Qualified certificaat of gelijkwaardig), **of**

2. door de te ondertekenen documenten in te dienen als pdf-document met een handgeschreven handtekening.

Indien blijkt dat:

- een of meerdere documenten(en) is c.q. zijn ondertekend door een persoon of personen die op het moment van aanmelding daartoe niet bevoegd was c.q. waren, en/of
 - een of meerdere documenten(en) niet is c.q. zijn ondertekend,
- dan stelt het Rijksvastgoedbedrijf de betreffende gegadigde in de gelegenheid om dit c.q. deze (ondertekenings)gebrek(en) te herstellen.

Herstel dient binnen een termijn van twee werkdagen, te rekenen vanaf de dag van het versturen van het herstelverzoek via TenderNed, te hebben plaatsgevonden, bij gebreke waarvan de aanmelding als ongeldig terzijde wordt gelegd.

7 Opvragen bewijsstukken en afronding aanmeldingsfase

7.1 Opvragen bewijsstukken (documenten in te dienen na verzoek)

Alleen van de gegadigden die in aanmerking komen voor een uitnodiging tot deelneming aan de dialoog, eventueel aangevuld met twee reservekandidaten opvolgend in de rangorde, worden bewijsstukken opgevraagd ter controle van de verstrekte gegevens in het UEA.

Het overzicht met bewijsstukken die op verzoek moeten worden ingediend, is opgenomen in de tabel *checklist aanmeldingsdocumenten en bewijsstukken*. Deze bewijsstukken dienen **binnen 7 kalenderdagen**, te rekenen vanaf de dag van verzending van een eerste verzoek daartoe door het Rijksvastgoedbedrijf, te worden ingediend via de berichtenmodule van TenderNed. Indien er sprake is van een combinatie en/of van derden waarop een beroep wordt gedaan, dienen de documenten van de combinanten en/of derden, na een eerste verzoek van het Rijksvastgoedbedrijf, eveneens via TenderNed te worden ingediend door de gegadigde.

Als de gevraagde bewijsstukken niet binnen 7 kalenderdagen zijn ingediend via TenderNed, dan leidt dit – tenzij sprake is van een gebrek dat op grond van het ARW 2016 en/of deze aanbestedingsleidraad voor herstel in aanmerking komt – in beginsel tot het terzijde leggen van de aanmelding.

Indien deze situatie zich voordoet, schuift de opvolgende gegadigde in de rangorde (indien aanwezig) automatisch op in de rangorde en komt daarmee in aanmerking voor deelname aan de dialoog- en inschrijvingsfase. Het Rijksvastgoedbedrijf stelt de betreffende gegadigde hiervan op de hoogte.

7.2 Mededeling selectiebeslissing

Elke gegadigde wordt door het Rijksvastgoedbedrijf gelijktijdig bericht over de selectiebeslissing.

Indien een gegadigde of betrokkene zich niet kan verenigen met de selectiebeslissing, kan hij binnen zeven dagen na verzending van de mededeling van de selectiebeslissing bezwaar aantekenen tegen deze beslissing door middel van het aanhangig maken van een kort geding bij de Rechtbank Den Haag. Deze termijn betreft een vervaltermijn, hetgeen betekent dat na het verstrijken van deze termijn niet meer in rechte kan worden opgekomen tegen de selectiebeslissing.

Indien binnen een termijn van zeven kalenderdagen na verzending van de mededeling van de selectiebeslissing een kortgedingprocedure aanhangig is gemaakt, hetgeen moet blijken uit toezending van een kopie van het exploit van de dagvaarding via de berichtenmodule van TenderNed, zal het Rijksvastgoedbedrijf het kort geding vonnis afwachten.

Indien het Rijksvastgoedbedrijf zelf fouten in de aanbestedingsprocedure heeft geconstateerd, dan wel van oordeel is dat een klagende gegadigde in het gelijk moet worden gesteld, kan het Rijksvastgoedbedrijf terugkomen op de selectiebeslissing.

8 Motiveringen en slotbepalingen

8.1 Motiveringen

Op grond van de Aanbestedingswet 2012, het ARW 2016 en de Gids Proportionaliteit worden een aantal gemaakte keuzes door het Rijksvastgoedbedrijf nader gemotiveerd.

Keuze om opdrachten samen te voegen

Het betreft een integrale opdracht voor ontwerp, bouw en onderhoud voor 15 jaar van een omvangrijk Rijkskantoorgebouw. Deze onderdelen zijn samengevoegd om de vereiste innovatie en oplossingsvrijheid zo optimaal mogelijk in te richten vanaf ontwerp tot en met onderhoudsfase. Daarbij zijn de onderdelen ontwerp, bouw en onderhoud integraal en logisch met elkaar verbonden.

Keuze om de opdracht niet verder in percelen te splitsen

In verband met het beheersen van de raakvlakken om te komen tot een functionerend, aantrekkelijk en duurzaam gebouw en de inpassing in de omgeving, acht het Rijksvastgoedbedrijf een integrale Design, Build & Maintain (DBM) opdracht de best passende contractvorm. Een verdeling in percelen op discipline biedt niet dezelfde beheersing op deze raakvlakken als DBM-opdracht.

Keuze om alle facultatieve uitsluitingsgronden van toepassing te verklaren

Op deze aanbestedingsprocedure zijn alle facultatieve uitsluitingsgronden zoals bedoeld in artikel 4.13.7 ARW 2016 van toepassing. Het Rijksvastgoedbedrijf acht dit geschikt en proportioneel. Vanuit het maatschappelijk belang moet het Rijksvastgoedbedrijf namelijk voorkomen dat niet-integer c.q. onprofessioneel gedrag zonder gevolgen blijft.

Keuze om af te wijken van voorschriften ARW 2016

Herstelbaarheid ontbreken inschrijvingsbiljet

In de paragraaf *Inschrijvingsbiljet* van de aanbestedingsleidraad inschrijvingsleidraad is bepaald dat in afwijking op artikel 4.28.6 ARW 2016 het ontbreken van een inschrijvingsbiljet een gebrek is dat voor herstel vatbaar is.

Het Rijksvastgoedbedrijf acht deze afwijking in lijn met de huidige jurisprudentie over de (on)herstelbaarheid van gebreken in inschrijvingen. Uit de tekst van de herstelregeling volgt uitdrukkelijk dat de ontbrekende gegevens ondubbelzinnig moeten zijn af te leiden uit wel bij inschrijving ingediende gegevens. Het Rijksvastgoedbedrijf acht deze afwijking op het ARW 2016 proportioneel omdat deze herstelregeling zal bijdragen aan het terugdringen van fatale aanbestedingsfouten.

Keuze om de Gestanddoeningstermijn te verlengen

Het ARW 2016 gaat uit van een gestanddoeningstermijn van **50** dagen. Voor dit project geldt een gestanddoeningstermijn van **75** dagen. De reden hiervoor is de kerstvakantie '25/'26 die in de periode tussen Inschrijving en Opdrachtverstrekking valt.

Keuze om de referentietermijn te verlengen

Het Rijksvastgoedbedrijf wijkt voor de referentietermijn van de geschiktheidseisen *1. Ervaring met het coördineren van een multidisciplinair ontwerpteam* en *2. Ervaring met het ontwerpen van hoogbouw* en voor selectie criterium *1. Vakkundig*

ontwerpen van een integraal duurzaam gebouw af van Artikel 2.93 lid 1 sub b van de Aanbestedingswet 2012. Om een toereikend mededingingsniveau te waarborgen is de referentietermijn verruimd naar vijf in plaats van drie jaar.

ARW artikel 3.16.3: In afwijking van artikel 3.16.2 onderdelen a.1, b.1 en c.1 kan de aanbesteder werken onderscheidenlijk leveringen of diensten in aanmerking nemen over een langere periode dan in die onderdelen genoemd, indien dat noodzakelijk is om een toereikend mededingingsniveau te waarborgen en dit in de voor aanmelding relevante aanbestedingsstukken is vermeld.

8.2 Taal

Alle aanbestedingsstukken zijn in de Nederlandse taal beschikbaar. De voertaal in de aanbestedingsstukken, tijdens de aanbestedingsprocedure en bij de uitvoering van de opdracht, is de Nederlandse taal. De door (geselecteerde) gegadigden en inschrijvers in te dienen stukken dienen in de Nederlandse taal te zijn gesteld.

8.3 Precontractuele waarschuwingsplicht

Op (geselecteerde) gegadigden en inschrijvers rust de verplichting om het Rijksvastgoedbedrijf te waarschuwen voor daadwerkelijke onvolkomenheden en/of tegenstrijdigheden in de ter beschikking gestelde aanbestedingsstukken. Het gaat om onvolkomenheden en/of tegenstrijdigheden die (geselecteerde) gegadigden en inschrijvers kennen of redelijkerwijs behoren te kennen. Geconstateerde (evidente) onvolkomenheden en/of tegenstrijdigheden dienen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk bij de in de planning genoemde uiterste datum voor het verzoeken om nadere inlichtingen, kenbaar te worden gemaakt.

8.4 Verificatie gegevens

Het Rijksvastgoedbedrijf behoudt zich het recht voor om:

- te allen tijde de in de aanmeldingen en inschrijvingen verstrekte gegevens en verklaringen aan een nader onderzoek te onderwerpen en op inhoudelijke juistheid en consistentie te (laten) controleren, en
- na ontvangst en een eerste evaluatie van de aanmeldingen en inschrijvingen een nadere verduidelijking c.q. toelichting te verlangen.

8.5 Procedure stopzetting en (tussentijdse) beëindiging

Het Rijksvastgoedbedrijf behoudt zich te allen tijde het recht voor om de aanbestedingsprocedure tijdelijk of definitief stop te zetten dan wel om niet over te gaan tot selectie, gunning of opdrachtverlening. In voorkomend geval kan het Rijksvastgoedbedrijf besluiten om een tegemoetkoming in de inschrijvingskosten toe te kennen.

8.6 Wegvallen geselecteerde gegadigde(n)

Indien een geselecteerde gegadigde zich voorafgaand of tijdens de dialoog- en inschrijvingsfase – maar voor het indienen van een inschrijving – terugtrekt of anderszins wegvalt uit de aanbestedingsprocedure, behoudt het Rijksvastgoedbedrijf zich het recht voor om de (krachtens de oorspronkelijke rangorde) opvolgende gegadigde toe te laten tot de dialoog- en inschrijvingsfase om alsnog tot drie inschrijvers te komen.

8.7 Tegemoetkoming inschrijvingskosten

Het Rijksvastgoedbedrijf zal de inschrijvers die een geldige inschrijving hebben ingediend, waaronder de inschrijver die economisch meest voordelige inschrijving heeft gedaan, een tegemoetkoming in de inschrijvingskosten betalen ad € 230.000

exclusief btw. Inschrijvers die in aanmerking komen voor een tegemoetkoming dienen, nadat de opschortende termijn als bedoeld in artikel 4.38.2 ARW 2016 is verstreken, hiertoe een factuur in te dienen bij het Rijksvastgoedbedrijf.

8.8 Integriteit

Het Rijksvastgoedbedrijf kan bij deze aanbestedingsprocedure gebruik maken van de Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob). De Wet Bibob beoogt onder meer te voorkomen dat door de aanbesteding van overheidsopdrachten als bedoeld in de Wet Bibob, de overheid onbedoeld mogelijk bepaalde criminele activiteiten faciliteert.

Het Rijksvastgoedbedrijf kan aan het Bureau Bibob inzake deze opdracht, die ziet op een bij het Besluit Bibob aangewezen sector, om advies vragen voordat een beslissing wordt genomen inzake de gunning van deze opdracht.

Het advies dat Bureau Bibob op basis van de uitkomst van haar onderzoek uitbrengt, geeft het Rijksvastgoedbedrijf slechts ondersteuning bij zijn eigen inhoudelijke afweging om deze opdracht al dan niet te gunnen dan wel de overeenkomst te ontbinden, dan wel geen toestemming te verlenen dat bepaalde onderaannemers kunnen worden ingeschakeld.

Het Rijksvastgoedbedrijf zal op verzoek informatie verschaffen omtrent de toepassing van de Wet Bibob.

8.9 Blijvend voldoen aan eisen

Indien op enig moment gedurende het verloop van de aanbestedingsprocedure blijkt dat een (geselecteerde) gegadigde en/of inschrijver niet langer voldoet aan de bepalingen zoals vermeld op het dashboard van deze aanbesteding, deze aanbestedingsleidraad en de aanbestedingsleidraad dialoog- en inschrijvingsfase, dan wordt de (geselecteerde) gegadigde en/of inschrijver van verdere deelname aan deze aanbestedingsprocedure uitgesloten. Indien niet langer wordt voldaan aan de gestelde eisen dan dient een (geselecteerde) gegadigde en/of inschrijver het Rijksvastgoedbedrijf hiervan onverwijld op de hoogte te stellen.

8.10 Past Performance

Het Rijksvastgoedbedrijf past Past Performance toe bij het beoordelen van de geleverde prestaties op de opdracht.

8.11 Verwerking persoonsgegevens

Het Rijksvastgoedbedrijf gebruikt de persoonsgegevens die ondernemingen en geselecteerde gegadigden in het kader van de inlichtingenbijeenkomst aanmeldingsfase en de inlichtingenbijeenkomst dialoog- en inschrijvingsfase dienen te verstrekken voor het aanmelden van de personen die de inlichtingenbijeenkomst aanmeldingsfase en de inlichtingenbijeenkomst dialoog- en inschrijvingsfase>] namens de onderneming en geselecteerde gegadigde bijwonen. De rechtsgrondslag voor deze verwerkingen is het gerechtvaardigde belang van het Rijksvastgoedbedrijf om inkoop- en aanbestedingsprocessen uit te kunnen voeren. Zie voor meer informatie [Privacyverklaring Rijksvastgoedbedrijf \(RVB\) | Rijksvastgoedbedrijf](#).

8.12 Toepasselijk recht, forumkeuze en klachtenmeldpunt

8.12.1 Toepasselijk recht

Op de aanbestedingsprocedure en de te sluiten overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.

8.12.2 Forumkeuze

In aanvulling op het gestelde in artikel 4.41.1 ARW 2016 dienen alle geschillen in het kader van deze aanbestedingsprocedure aanhangig te worden gemaakt bij de bevoegde rechter te 's-Gravenhage. Een geschil wordt geacht aanhangig te zijn gemaakt door het uitbrengen van een dagvaarding, hetgeen moet blijken uit toezending van een kopie van het exploit van de dagvaarding via de berichtenmodule van TenderNed.

8.12.3 Klachten

Klachten kunnen via Postbus.RVB.klachtenmeldpunt@rijksoverheid.nl worden ingediend en dienen te voldoen aan de Klachtenregeling aanbesteden Rijksvastgoedbedrijf die te raadplegen is op [Klachtenregeling aanbesteden Rijksvastgoedbedrijf | Regeling | Rijksvastgoedbedrijf](#).